

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 134 — Štev. 134 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 11, 1944 — TOREK, 11. JULIJA, 1944

Tel: CHelsea 3-1242

88 MILJ DO NEMŠKE MEJE

Rusi so včeraj na 300 milj dolgi fronti napredovali 35 milj skozi Poljsko in Litvo in imajo do velikega pristanišča ob Baltiku, Rige, še 120 milj.

Berlinski radio je sporočil, da so Rusi pričeli silno ofenzivo pri Jasiju na Rumunskem.

Nemci pod silno težkimi vdarci rdeče armade trpe velike izgube in Rusi v svojem prodiranju proti zapadu napredujejo nad eno miljo na uro.

Včeraj so Rusi osvobodili nad 470 omljudenih krajev in so se približali meji Vzhodne Prusije na 60 milj. Na južnem koncu severne fronte so Rusi zavzeli Slonim in Luminjeec na poti proti Brest-Litovsku in Bijalostoku. Obenem so popolnoma obkrožili Vilno, kjer so v teku poulični boji že četrty dan.

En ruski oddelček je napredoval že 10 milj zapadno od Vilne in je zavzel Šilani, 45 milj jugovzhodno od litvinske trdnjave Kaunas.

Včeraj so Rusi zopet vjeli tri nemške generale. Na južni fronti je bil vjet general Schmidt, vzhodno od Minska pa sta bila vjeta dva generala skupno s 3500 vojakov. Okoli Minska so dosedaj Rusi pobili 33.000 Nemcev, vjeli pa 25.230. Drugi general, ki je bil vjet, je general Mueller, poveljnik 12. armadnega zbora; ime tretjega generala pa ni bilo naznanjeno.

Armada generala Bagramiana, ki prodira proti Baltiku, je včeraj napredovala 35 milj in je zavzela Dagaui, 23 milj v notranjosti Litve in 120 milj od Rige. Kadar bodo Rusi zavzeli Rigo, bo zajetih kakih 30 nemških divizij v Letski in Estoniki, ako se ne bodo pravočasno umaknile.

Moskva naznanja, da je bila Vilna obkrožena, ko je armada generala Černijahovskega zavzela Pikeliskijo, 12 milj severno od Vilne; Silenaj, devet milj severozapadno od Vilne in Lentvarava, kjer se križajo železnice, ki peljejo v Kaunas, Dvinsk in Bijalostok.

Moskovsko polnočno poročilo naznanja, da so Nemci dobili naravnost iz Nemčije eno alpinsko brigado, en padalni polk in en zračni polk, da bi vstavili rusko prodiranje.

Moskva naznanja, da postajajo boji v Vilni vedno bolj krvavi in da so Rusi pogubili Nemce iz vzhodnega in južnega konca mesta.

Južno od Vilne so Rusi očistili na razdaljo 30 milj železnico, ki pelje iz Lide v Benjakoni.

Na južnem koncu fronte je armada maršala Rokosovskega vdarila čez vijugasto Sčaro na 37 milj dolgi fronti med Babiniči, šest milj severno od Slonima, in Mogilico, 24 milj jugovzhodno od Slonima.

Luminee, ki je sredi Pripetskih močvirij, kjer Varšava—Moskva železnica križa Vilna—Lvov železnico, je rdeča armada včeraj zavzela s pomočjo rečnih topničark.

PRODİRANJE PROTI GOTSKI ČRTI

Zavezniške armade se počasi bližajo severni nemški utrjeni gotski črti v severni Italiji. Peta armada je zopet nekoliko napredovala proti Livornu.

Med Tirenskim morjem in do križišča čest pri Pogribonsi, 21 milj jugozapadno od Florence, je peta armada generala

Clarka napravila široko vrzel v nemško utrjeno črto. Na drugem koncu fronte ob Jadranu je angleška osma armada napredovala tri milje severno od Montone ter je z bajonetnim naskokom pregnala Nemce iz Colle d'Orci. Ob vzhodnem koncu Apeninov je osma armada

POPOLNO UJEDINJENJE POD TITOM

Tri dni nato, ko je dr. Ivan Šubašič sestavil novo jugoslovansko vlado, v kateri so po enakem številu zastopani Slovenci, Hrvati in Srbi, je govoril po radio jugoslovanskemu narodu in ga pozval, da pozabi na domače spore in se naj združi v sovrastvu proti sovražniku.

Dr. Šubašič je povedal, da jugoslovanski narod živi veliko prijateljstvo in visoko spoštovanje pri Združenih narodih in še prav posebno pri Združenih državah, Rusiji in Angiji, ker se tako junaško bori proti Nemcem.

Ministrski predsednik je rekel, da se bliža dan osvobodjenja ter je pozval jugoslovanski narod, da strga krinke z obrazov napačnih patriotov, ki služijo sovražniku posredno ali neposredno.

Ne da bi koga imenoval, je dr. Šubašič v svojem govoru dvakrat omenil sovražnika in njegove izdajalske podrepanke v notranjosti Jugoslavije. Rekel je, da je jugoslovanski narod bratsko združen v narodni osvobodilni vojski pod maršalom Titom in pod protifašističnim svetom pod načelstvom dr. Ivana Ribarja. V Šubašičevem kabinetu sta dva zastopnika maršala Tita.

„Zagotoviti vam morem“, je rekel dr. Šubašič, „da Churchill, Stalin in Roosevelt osebno kot najpoglavnejši predstavniki naših treh velikih zaveznikov z velikim zanimanjem zasledujejo velikanstvo borbo jugoslovanskega naroda in bodo storili vse, kar je v njihovih močeh, da jugoslovanski narod dobi svojo neodvisnost in svobodo ter uživa sadove mira in dobi pomoč naših velikih prijateljev in zaveznikov.“

Dalje je Šubašič rekel, da more Jugoslavija vsled junaških napredovalec 11 milj severovzhodno od Umbertide.

Dve milj od Ligurskega obrežja so Amerikanci severno od Rosignano vjeli 80 Nemcev.

činov v sedanji vojni postati ognjišče, okoli katerega se morejo balkanski narodi zgrniti, da delujejo za trajen mir in morejo zgraditi boljši gospodarski in politični red.

FOTIČEV DILEMA

Dobro poučen diplomatski krogi v Washingtonu pravijo, da bodo Združene države priznale novo jugoslovansko vlado, ki je za maršala Tita, navzlic temu, da je dosedanja poslanik Kanstantin Fotić neče priznati in neče odstopiti kot poslanik.

Fotić, ki je poslanik v Washingtonu že od leta 1935, pravi, da ne more priznati dr. Šubašičeve vlade in da ji vsled tega ne more podati svojega odstopa.

Fotić je zavzel nenavadno stališče in bo dejansko ostal gospodar v jugoslovanskem poslanstvu, dokler nova vlada na njegovo mesto ne imenuje novega poslanika. V resnici Fotić ni več jugoslovanski poslanik od srede junija, ko ga je dr. Šubašič obvestil, da je odstavljen kot poslanik.

Nemci pošiljajo Ruse v Nemčijo

Ko se mora nemška armada v Beli Rusiji umikati pred rdečo armado, prisilijo Nemci beoruske umetnike, obrtnike in kmete, da se umikajo z nemško armado, da bodo delali v Nemčiji.

Berlinski radio pravi, da so ti izučeni delavci in kmetje razdeljeni v skupine, ki imajo po 100 voz in potujejo v Nemčijo pod stražo nemških vojakov. Za vse pa ni mogoče dobiti vozil in morajo mnogi hoditi peš v Nemčijo.

Angleži gredo naprej

Včeraj je angleška armada pričela novo ofenzivo južno od Caena in je zavzela zelo važen hrib št. 112, na katerega je general Montgomery razpostavil artilerijo, ki bo obstreljevala ceste, ki peljejo od Caena proti jugu.

Na zapadnem koncu fronte pa so Amerikanci napredovali dva milj proti Periers in St. Lo.

Navzlic temu, da je feldmaršal Erwin Rommel izgubil svojo glavno utrdbo Caen, pošilja več oklopnih rezerv v Normandijo in zanesljivi viri pravijo, da se je Rommel odločil, da se hoče boriti ob sedanji črti, kjer naj pride do odločitve, četudi bi bil poražen.

Severno od Caena je bilo zajetih več posameznih nemških oddelkov, ki so brezupno izgubljeni in jih Amerikanci in Angleži uničujejo. 12. oklopna divizija je okoli Caena izgubila 55 odstotkov vojaštva.

Angleži so včeraj zjutraj odbili močan nemški protinapad, nato pa so vdarili od Odona, jugozapadno od Caena ter so zavzeli Etterville in Maltot, tri, oziroma štiri milje pod Caenom.

Navzlic veliki nevarnosti, kateri so izpostavljeni, se Nemci trdno drže v tovarniškem Vaucelles okraju v predmestju Caena južno od reke Orne ter z artilerijo obstreljujejo zasedeni del Caena.

Zavezniški vojaški opazovalci pravijo, da se Nemci niso nikjer umaknili brez boja in da povsod protinapadajo in pogosto tudi z uspehom. Hrib št. 112 so Angleži že zavzeli pred desetimi dnevi, toda s protinapadom so ga Nemci zopet iztrgali Angležem iz rok.

Z držanjem svojih pestojank in s protinapadi ima feldmaršal zelo težke izgube. Posebno je izgubil mnogo infanterije in tankov in v Normandijo je poslal svoje najboljše divizije. Feldmaršal Rommel najbrže samo hoče zavzetje zadrževati kakor dolgo je pač mogoče, četudi se njegove divizije silno naglo krčijo.

Na 40 milj dolgi fronti so Amerikanci napredovali dve milj in so zavzeli vasi Le Desert in Cavigny ter so se približali važnemu železniškemu križišču St. Lo na štiri milje. Na svoji osrednji fronti so Amerikanci zavzeli Saintney, pet milj jugozapadno od Carentana ter dospeli štiri milje do Periers ob vzhodju Cherbourg polotoka.

Na tem kraju, odkar je armada generala Bradleya prebila do zapadnega obrežja Cherbourg polotoka, so se Nemci prvič pričeli nekoliko umikati, kajti po zavzetju La Haye du Puits so v svojem prodiranju dve milj južno od mesta zadeli le na majhen sovražni odpor. Nemci pa se bodo najbrže postavili v bran ob črti okoli Lessaya, tri milje dalje proti jugu.

Predno so Nemci zapustili La Haye, so izvedli še en protinapad, s katerim pa niso uspeli in so izgubili več tankov. Proti Amerikancem je feldmaršal

OTROCI ODHAJAJO IZ LONDONA

Ko že 26 dni prihajajo iz Francije v južno Anglijo čez Rokavski preliv nemški robotni aeroplani, angleške oblasti pošiljajo iz Londona in drugih mest ob vzhodni obali Anglije v notranjost dežele otroke in matere. Iz najbolj ogroženih krajev je bilo že odpeljanih nad 50.000 otrok.

Pri tem pa se je dogodil mučen slučaj, ko prebivalec Yorka, ki celo vojno še ni občutil zračnega bombardiranja, niso v svoje hiše hoteli sprejeti beguncev iz bombardiranih krajev. Mestni župan pa je izdal ukaz, da prebivalec morajo sprejeti begunce in kmalu je bilo pod streho 1600 žena in otrok, ki so se pripeljali z vlakom iz drugih krajev.

Glavni prizor pa se je nudi v Leicesterju, ko se je z vlakom pripeljal več sto vriskajočih otrok ravno ob času, ko je pripeljal vlak ranjene vojake iz Normandije. Vojaki in otroci so se veselo pozdravljali in vojaki so dali otrokom čokolado in razne druge sladkarije.

Sinoči pa so se Nemci poslužili zopet oblačne noči in so poslali čez kanal robotne bombe, ki so napravile precejšnjo škodo v Londonu in v drugih krajih v vzhodni Angliji. Še predno pa se je znočilo, je več sto napadalnih aeroplanov odletelo proti Franciji in je nad kanalom izstrelilo mnogo robotnih aeroplanov.

Navzlic bombam pa Angleži pripravljajo razne športe in tekme, ki vedno privabijo mnogo gledalcev. V Londonu je v soboto zaradi varnosti bilo zaprtih 13 gledališč. Ostala gledališča pa igrajo, toda gledalcev imajo le malo.

Vlada je v Londonu odprla prvo izmed nameranih osmih podzemskih zavetišč, katerih vsako ima prostora za 8000 ljudi. Ta zaklonišča so 100 čevljev pod zemljo in imajo kantine, v katerih je mogoče kupiti pijačo in sendviče. Je tudi tekoča mrzla in vroča voda in veliko igrišče za otroke na razpolago.

Nemški častniki se ne smejo podati

Hitler je z ozirom na veliko število nemških častnikov, ki so se podali v Rusijo in v Normandijo, izdal posebno povelje, da se noben častnik ne sme podati in jih je posvaril, da naj mislijo na svoje družine, predno se podajo. To pomeni, da bodo trpele družine častnikov, ki se bodo podali.

Rommel postavil 12 divizij, kar kaže, da hoče svojo črto braniti. Rommel pripravlja močno obrambno črto pred Parizom na ta način, da utrjuje posamezna mesta.

Boji bodo še zelo vroči, na kar je general Eisenhower še prav posebno opozoril, ko je rekel: „Boji bodo še dolgi in hudobni, predno bo dobljena končna zmaga.“

HITLER JE NAMERAVLJAPASTI AMERIKO

J. Carlton Ward, predsednik Fairchild Engine and Airplane Corporation je senatnemu odboru za vojne kontrakte povedal, da je Adolf Hitler že leta 1940 izdelal načrt, da bi napadel Združene države iz Mehike.

Ward je povedal, da je videl Hitlerjev načrt v francoskem arhivu, ko je bil v Franciji in je proučeval francosko avtomobilsko industrijo.

Ward pravi, da je Hitler hotel s tanki in mehanizirano armado vdoriti čez mehiško mejo v Združene države. Kot pravi Ward, so vsi podatki o tem nameravanim vpadu shranjeni v državnem departamentu, pa jih ni mogoče objaviti brez dovoljenja departamenta.

KANARČKI UPANJE PREMOGARJEV

Uprava Powhatan rudnika, 14 milj južno od Bellaire, O., pri Powhatan Landing, se je poslužila zadnjega sredstva, da dožene, ako je 65 rudarjev v zaprtem rudniku še pri življenju. V rov so namreč spustili skozi cev, ki so ga vrtali, da dosežejo rov, kanarčke in ki so bili po petih minutah, ko so jih dvignili iz rova, še živi. Včeraj so dokončali nov navpičen rov, ki je globok 410 čevljev in so skozenj spustili kanarčke. Sedaj pa bodo skušali priti v stik z rudarji, da se prepričajo ali so še živi, ali pa so se zadušili.

Generali silijo Hitlerja, da sklene mir

Švedski list Dagligt Allehanda prinaša poročilo iz Ankare, ki pravi, da je nemški generalni štab že ponovno svetoval Hitlerju, da prosi za mir iz vzroka, da Nemčija ni več zmožna prenesti zavezniškega vojaškega pritiska. List pravi, da so generali Hitlerju rekli, da je boljše sedaj skleniti mir, kot pa se nazadnje popolnoma podvreči.

Podpredsednik Wallace se je vrnil v Washington

Podpredsednik Henry Wallace se je včeraj zjutraj z aeroplanom vrnil s svojega obiska v Rusijo in na Kitajskem. Wallace je priletel iz Seattle, Washington, ter rekel, da se odpira nova doba za Pacifik potom zračnih prometnih črt.

Wallace je rekel, da se bo po vojni razvila velika trgovina med Ameriko, Rusijo in vzhodno Azijo, tako da bodo ameriške tovarne imele po vojni dovolj dela.

Skupina nemških vojnih ujetnikov v Franciji odhaja v ujetniško taborišče.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sulzner, President; Ignace Hudec, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

KA OBLO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENJE DRŽAV IN KANADO
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 215 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-1342

ZDRUŽENI ODBOR POZDRAVLJA NOVO
JUGOSLOVANSKO VLADO

Ob priliki sestave nove jugoslovanske vlade pod predsedništvom dr. Ivana Šubašića, je poslal Zdrženi odbor JSA sledeči telegram novemu jugoslovanskemu ministrskemu predsedniku:

"V tem zgodovinskem času, ko je bila pod vašim predsedništvom organizirana vlada, ki izraža težnje vseh Jugoslovancov za združenje v borbi proti sovražniku človeštva, ZOJSA pošilja vam in članom vlade svoje simpatije in obljube, da bo nadaljeval z moralno pomočjo pri zdravljenju ran, ki so jih prizadeli narodnim interesom zunanji in notranji sovražniki.

Ponosni smo, da sta v tej vladi pravega narodnega spoznavna dva častna člana našega odbora, namreč Vi in g. Sava Kosanović.

Želimo Vam uspeha in pošiljamo pozdrave ZOJSA.

...

Amerikemu tisku je ZOJSA dal sledečo izjavo:

"The new Yugoslav government of Dr. Ivan Šubašić represents a victory of the forces of unity and democracy. It represents a triumph of all the positive elements within Yugoslavia and abroad which have been waging an incessant struggle against the external and internal enemy. It is a guarantee that the blood spilled by the best sons and daughters of Yugoslavia under the brilliant leadership of Marshall Tito will not have been in vain.

"The great majority of Americans of Yugoslav origin, true to the best interests of their adopted country and mindful of the aspirations of their brothers in Yugoslavia, have steadfastly followed the path of unity, checking all attempts by the enemy and his agents to sow disunity in their ranks, in particular between the Serbs and Croats. That is why they have enthusiastically supported the epic struggle of the Yugoslav Liberation Army under Marshall Tito as the supreme expression of the aspirations of the Yugoslav people for freedom, unity and democracy.

"The valiant three-year struggle of the Serbs, Croats, Slovenes and Macedonians as well as the efforts of the best and most democratic Yugoslav elements abroad have succeeded in convincing the Allied powers that the Yugoslav people's struggle is inspired by the same ideals which imbued our founding fathers.

"The formation of a coalition government under the premiership of Dr. Subasich represents the logical result of this Allied recognition; it welds the liberation movement within Yugoslavia to the democratic Yugoslav elements abroad.

"The United Committee of South-Slavic Americans has every reason to rejoice that both the Prime Minister, Dr. Ivan Šubašić, and the Minister of Home Affairs, Mr. Sava Kosanovich, are its honorary members. They were chosen for their high offices because of their unswerving patriotism, their truly democratic convictions and their unshakable belief in the unity of Yugoslavia."

Prva izjava novega jugoslovanskega ministrskega predsednika dr. Ivana Šubašića je dokaz, da bo v bodočnosti vlada popolna harmonija med vlado izven domovine in med osvobodilnim gibanjem v Jugoslaviji. (Šubašić je izjavil, da bo njegova vlada poskušala z vsemi silami, da pomaga ljudstvu v njegovi borbi za osvobodjenje Jugoslavije, ki jo je Narodni Osvobodilni pokret pod poveljstvom maršala Tita vodil s takim uspehom. Mobilizirala bo vse demokratske elemente, ki se borijo v domovini proti splošnemu sovražniku za uveljavitev nezavisne, resnično demokratske in federativne Jugoslavije.

MOČ DELAVSKIH UNIJE JE POVEČANA

Urad za Delavske Statistike v Državnem Ministerstvu za Delo, je v pred kratkim izvršenem pregledu objavil, da je v teku vojne število članov unij ogromno zrastle; da je čez 13,750,000 delavcev — okrog 45% jih je zaposlenih v privatnih industrijah — imelo neke vrste pogodbo s svojimi delodajalci s začetkom tega leta. To pomeni da se je število delavcev povečalo za 750,000 od začetka 1943 leta.

Fenomenalni porast delavskih unij v tem vojnem času je povzročil izjavo g. Josepha D. Keena, podpredsednika Odbora za Vojno Produkcijo, ki je rekel da "od \$101,000,000,000 vojnih materialov izdelanih v Ameriki od julija 1940 leta, povprečno 80 od sto je prišlo iz tvornic, ki imajo pogodbe z unijami." Za tem je tudi poudaril obvezo delavstva proti štrajkom, ter rekel, da je po dveh letih drastičnih ekonomskih sprememb samo malo časa izgubljenega z štrajki. Podvlekel je tudi, da je v 1943 letu s prestatkom dela izgubljen samo tretjino od onega kar se je zgubilo radi nesreč.

Odslek za Statistike je tudi naznanil, da je velika večina delavcev bila zavarovana skozi pet načinov in vrst pogodb. Ti so "Closed shop, union shop, maintenance of union membership, preferential hiring, and the no membership requirements". "Checkoff" sistem po katerem delodajalec odzame unijsko članarino delavca ter druga plačevanja uniji od delavčeve plače, pogodbeni uslov katerega želijo vodje delavstva, se je tičal okrog 4,300,000 delavcev, namesto 2,500,000 kot prejšnjega leta.

Največje število delavcev — okrog 30 od sto — so imeli "closed shop" dogovore. Pod tako vrsto pogodbe so delavci zaposleni skozi unijo, in nobeden delavec ne more biti zaposlen dokler ne postane član unije. Ravno tako mora tudi ostati dober član unije cel čas dokler je zaposlen v dotični tvornici.

"Union shop" pogodbe so malo drugačne. 20 od sto delavcev ima take vrste obvezo. Na ta način delodajalec lahko zaposlijo katerega koli hočejo; toda, nov delavec mora postati član unije kmalu po zaposlitvi, ali pa mora biti odpuščen.

Pogodbe, ki spadajo v kategorijo "maintenance union membership" so še malo bolj različne; njih dolga Odbor za Vojno Delavstvo kadarkoli odredi da neka unija mora imeti neke vrste unijske zavarovalnice. Okrog 20 od sto vseh delavcev zaposlenih pod unijskimi pogodbami so na ta način

zavarovani. Zaposljenci pri eni uniji, katere člani so bili v času podpisa, ali kateri so se kasneje pridružili, morajo ostati nje člani za cel čas trajanja pogodbe. Toda, ta vrsta pogodbe navadno dovoljuje izstopitev iz unije v teku petnajstih dni. Odbor Vojnega Delavstva nikdar ne dovoljuje novo delodajanje "Closed shop" ali "Union shop" pogodb; dovolji pa podaljšanje starih pogodb.

Ni sploh treba biti član nobene unije za "preferential hiring" vrsto pogodb; toda tudi ta pogodba poudarja da imajo člani unij prvenstvo pri zaposljevanju. Okrog 2 od sto vseh članov unij imajo tako pogodbo.

Pogodbo, ki ne izključuje nobenega članstva pri nobeni uniji ima 30 od sto vseh delavcev. Toda, po navadi unija je priznana kot edini predstavnik delavcev v raznih pregovornjih.

Urad za Delavske Statistike smatra, da je okrog 31,000,000 delavcev zaposleno v industrijah v katerih so unije poskušale dobiti pisane pogodbe na prvega vsakega leta. Zgornje številke so postavljene na bazi podatkov o delavcih zaposlenih v privatnih industrijah. Izvzeti so poljoprivredni delavci na farmah kjer je zaposleno manj kot šest ljudi, žetelci, posluga, oni ki delajo sami za sebe, večina nadzornikov in lastnikov, ter uslužbenci države, ki so člani unij.

(F. L. I. S. — Common Council.)

ZANIMIV DOŽIVLJAJ
MLADEGA KAPITANA
AMERIŠKE VOJSKE

Pred dvema ali tremi leti se je mladi Jack Reiter, ki stane na 850 Bryant Ave, Bronx, N. Y. C., zanimal večinoma za sport in sportne prireditve.

Toda v zadnjih treh letih se je dogodilo toliko važnega, kar je potisnilo sportne tekme v ozadje in dalo ameriški mladini važnejše naloge.

Pred nekaj tedni se je kapl. Reiter vrnil v New York iz evropskih vojnih zon, po štiridesetih bombnih misijah v Afriki, Siciliji, Rumuniji in Italiji.

Prošle jeseni je bil njegov aeroplan od Nemcev sestreljen in Reiter je bil obnemem z ostalo posadko ujet in poslan v Nemčijo. Ker je bil ranjen, so ga Nemci vrnili v neko bolnico v Italiji. Po dveh mesecih si je Reiter dovoljno opomogel in je izbežal iz bolnice. Iz severne Italije je šel Jugoslavijo, kjer se je priključil partizanom. Z njimi se je boril proti Nemcem v Jugoslaviji sedem mesecev in postal strokovnjak v razdiranju mostov in prometnih cest. Po sedmih mesecih so mu partizani omogočili, da je prešel preko Jadrana in se priključil ameriški vojski v Italiji, odkoder je prišel domov — v New York. Kakor hitro je dospel, je bil klican v Washington, kjer so ga oblasti dekorirale s tucatom medalj in plovhal.

Po povratku iz Washingtona mu je zopet prišel na misel sport; hotel je igrati golf, ali ravno tisti dan so elektrizirale svet novice o invaziji in mladi Reiter je prebil dan pri radu.

— Zojsa.

NEDIČEVA VOJSKA NA RUSKI FRONTI

Beograjski, po nacistih kontroirani, radio javlja v svoji oddaji z dne 22. junija, da se "Srbi tudi borijo na vzhodni fronti."

Zdrženi odbor Južno-slovenskih Amerikancev piše o tem sledeče:

— Ta vest, ki ne bo razveselila nobenega poštenega Srba, kaže, da so fašisti vsi enaki, pa najsi bodo kateregakoli porekla. Danes, ko se center svetovnega fašizma, Hitlerjeva Nemčija, zvija v smrtnih krčih, pobira figure iz vseh evropskih narodov, da odgodi čas svoje končne likvidacije.

Nemške armade, ki v tem trenutku zama poskušajo, da zadržijo silno zavezniško ofenzivo v Franciji, so sestavljene v veliki meri od tujih elementov-fašistov in pustolovcev, t. j. izdajalcev zaslužjenih evropskih narodov. Isto sliko imamo tudi v Rusiji, kjer so pustili svoje kosti razni "dobrovoljci" Franca, Horthyja, Pavelića in drugih. Toda do sedaj

nismo slišali, da bi se borili proti materi Slovanstva. Sedaj pa se je dogodilo tudi to. Nedič ni smel zaostati za svojim bratom-kvizlingom Pavelićem!

V svojih strupenih napadih proti hrvatskemu narodu, so naši tukajšnji srbski fašisti vedno očitali, da je Pavelić poslal svoje ustaše, da se borijo v Rusiji, medtem ko bi Nedič niti v sanjah ne naredil kaj takega. Medtem se je na žalost naredilo tudi to, ker v bistvu ni razlike med posameznimi kvizlingi. Vsi so pripravljeni služiti Hitlerju do konca, ker so njihove nacionalne države direktno odvisne od njega. Hitlerjeva smrt bo tudi konec teh začasnih in gnilih fašističnih stvorov. In kolikor slabši postaja Hitlerjev vojaški položaj, temvečja postaja zmeda pri raznih kvizlingih, ker dobro čutijo, da je napočil njihov konec. Fašisti so povezani med seboj s solidarnostjo.

Zaman "Srbobran" poskuša, da kritizira demokratski izseljeniški tisk, ki piše o "fašističnih" in ne "hrvatskih" pokolih Srbov v Pavelićevi "nezavisni". Kadar bo nastopil čas obračuna, in v Jugoslaviji je že nastopil, svobodoljubni narodi Jugoslavije in drugih držav ne bodo vprašali, kdo je katere narodnosti ali vere, temveč jeli je bil za ljudstvo v najsmodnejših dneh njegove zgodovine ali je bil izdajica, t. j. fašist. In povsod bodo fašisti morali dati odgovor za svoje zločine pred narodom.

Rusi bodo izpustili
viete Francoze

Britaville radijska postaja v Alžiru je sporočila, da bo ruska vlada še ta teden poslala v severno Afriko vse one Francoze iz Alzacije, ki so bili vjeti na ruski fronti. Potovlati bodo skozi Teheran in bodo stopili v armado Svobodne Francije.

Nemci so prisilili Francoze iz Alzacije, da so stopili v nemško armado in jih je okoli 1500.

RAZGLEDNİK

ILJA EHRENBURG

V našem listu smo že čisto kratk priobčili izborne članke, katere je pisal obče-znani ruski pisatelj in vojni poročevalec, Ilja Ehrenburg. V svojih člankih imenovani pisatelj in poročevalec vedno in vedno poudarja, da bodo Rusi s svojo sedanjo ofenzivo prestali šele tedaj, ko zavzamejo Berlin, oziroma ono — kar je od Berlina še ostalo. "Ehrenburg" je povsem novo ime v sedanjih ruskih uradnih vojnih poročilih, in baš to dejstvo dokazuje, da se v Sovjetski Rusiji sedaj uvažujejo ne le poročila generalov, temveč besede navadnih ljudi, ki niso generali in diktatorji, ki so pa kljub temu intinimi poznavalci duše ruskega naroda.

Ilja je pisatelj: kot človek je izredne fizične moči — ki se le nerad brije; toda kljub temu najprijetnejši vojni poročevalec, pisatelj in narodni prorok. Tekom umikanja ruske vojske v letu 1941, Ilja ni nikdor naznanjal nemških vojnih uspehov, ne da bi pri tem tudi ne pristavil, da bodo ruski končni uspehi nadkriljevali vse nacijske vspehe na bojnih poljanah.

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

Carška Rusija je bila vsesko preveč za pisatelja Ilja, in ko mu je bilo jedva 17 let, je ostavil korumpirano carsko Rusijo. To je bilo leta 1908. Revolucija ga je potem pozvala domov, toda par let kasneje je zopet ostavil Sovjetsko Rusijo ter nadaljeval v inozemstvu s svojim pisateljevanjem, vsled katerega je tudi v inozemstvu zaslovel kot izborni novelist in časnika. Tdaj je spisal svoji občno znani knjigi, "Druzi Dan" in "Brez Oddiha", v kateri

NOVA IZDAJA "

Hammondov

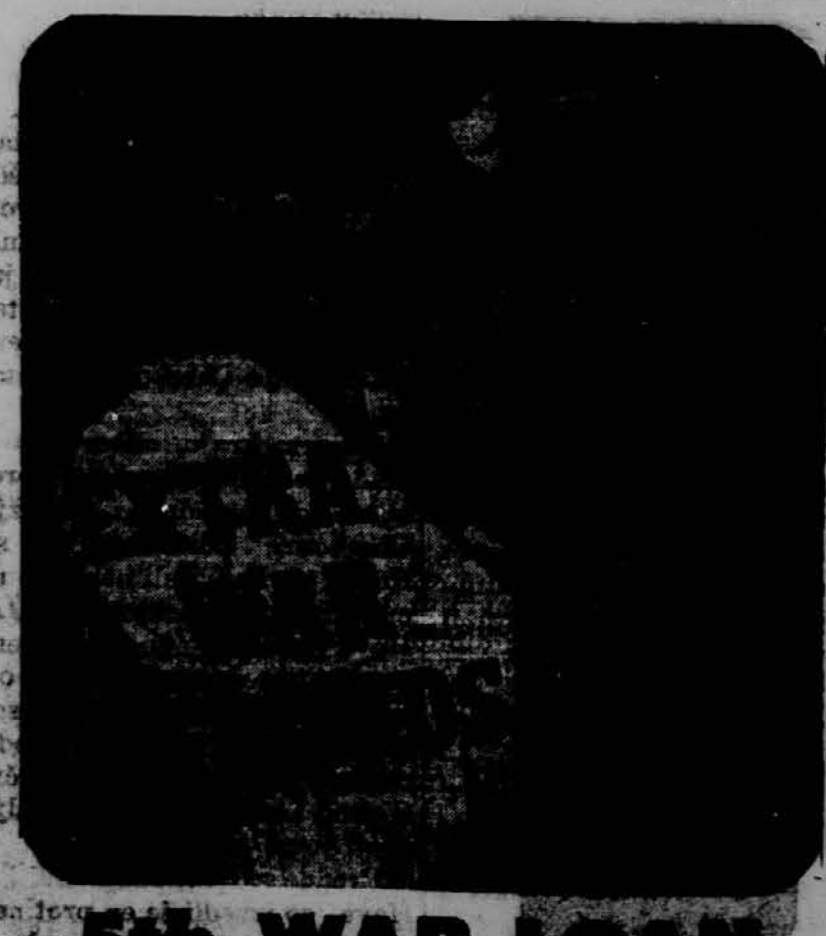
SVETOVNI
ATLAS

V njem najdete zemljevide
vsega sveta, ki so tako po-
trebni, da morate slediti da-
našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

5th WAR LOAN

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITATHE INCREDIBLE
TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitiga pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovancov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je naloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavilku gotovino oz. znanke (Zdrženih držav). — Naročilo lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING
COMPANY

215 West 18th Street New York 11, N. Y.

V SPOMIN MARTINA J. BOGDANOVIČA

V nedeljo 18. junija je umrl nagel smrti, zadet od srčne kapi v San Pedro, Cal. naš zaslužni in narodni popularni narodni prvak Martin J. Bogdanovič. Nepriznana smrt ga je zadela v njegovem 61 letu, prav pred začetkom letne seje Jugoslovanskega kluba v San Pedro, ki mu je bil pokojnik predsednik.

Od početka Združenega odbora J. S. A., je bil pokojni Bogdanovič njegov glavni blagajnik in najagilnejši sodelavec. Kot narodnjak in rodoljub plemenitega značaja je ostal ves čas svojega bivanja v tej deželi, do 35 let, v tesni zvezi z našim delavskim ljudstvom in je mnogo pripomogel k njegovemu napredku, posebno v Kaliforniji, kjer je v svojih velikih ribarskih industrijskih podjetjih imel zaposlenih na tisoče svojih sorojakov, s katerimi je sodeloval v vsakem prednem in narodnem delu.

S toplino čistega slovenskega srca je pokojni Bogdanovič visoko dvigal zastavo narodnega edinstva Južnih Slovanov in brastav vseh Slovanov. Pod to zastavo je imel značajno in konstruktivno vlogo med našim narodom in na daljnem zapadu, kjer ga je narodnodelavnost dvignila do časti predsednika Jugoslovansko-Ameriškega Osebnega Veča in predsednika Jugoslav Division San Pedro War Finance Committee.

Razen tega je imel čast odbornika Ruske in Jugoslovanske Vojne Pomoči Južne Kalifornije, podpredsednika Narodnega Veča Ameriških Hrvatov in častnega člana Jugoslovanskih mornarjev.

Akoravno na stopnji kapitalistov, ga to ni nikdar zaslepilo njegove ljubezni do delavcev, iz katerih krogov je izšel in pa do Sovjetske Rusije, v kateri je videl največjo zaščitnico vseh Slovanov. Svoje rodoljubje je dokazoval z deli in daroval na tisoče za Jugoslovansko-Ameriško vojno pomoč. Združeni odbor J. S. A. in za mnoge druge organizacije, ustanove in društva po vsej Ameriki.

Njegova zasluga je v glavnem, da je bilo doseženo edinstvo v naši koloniji v San Pedro, ki po svojem delu in njegovih plodovih lahko služi za vzor našim naselbinam preko Amerike.

Mnogoletno bivanje in velik trgovski uspeh ga nista nikoli ohladila do stare domovine in do mučenega ljudstva tam, kateremu je vedno poskušal pomagati in za katerega napredek se je vedno potegoval.

Pokojni Bogdanovič je vedno užival velik ugled v ameriških krogih, ker je bil eden izmed onih priseljencev, katerim ta dežela dolguje v veliki meri svoj razvoj, napredek in blagostanje. Od skromnega ribiča s Komizne na otoku Visu, se je v vstrajnostjo in marljivostjo povzpela do enega največjih industrijalcev Amerike. Kot tak je nosil čast predsednika in upravitelja French Sardine Co., predsednika High Seas Tuna Packing Co., podpredsednika South Coast Fisheries Co., ter člana upravnega odbora Trgovske Komore v San Pedru.

Razum vdove Antoinette, žalujejo za pokojnikom sin Josip in šest hčera, ter dva brata in dve sestri v stari domovini.

Združeni odbor J. S. A., kakor tudi ves naš narod je izgnal z njegovo smrtjo svojega najboljšega prijatelja in zvestega sodelavca.

Naše iskreno sožalje njegovim svojem, a njemu —

Večna slava in spomin v srcu naroda. ZOJSA.

PODTALNI FRANCOZI NA DELU

Veliko elektrarno ob reki Lot, ki zalaga z elektriko Pariz, so Patriotični Francozi 4. julija razdeljali.

"Gazette de Lausanne" poroča, da so Francozi porušili še več drugih električnih naprav, vsled česar počiva mnogo tovarn, ki so izdelovale vojni material za Nemce.

Elektrarna, ki daje pogonsko silo veliki tovarni v Puy-de-Dome, je bila že petič porušena.

Poleg tega francoski patriotje razdirajo železnice ter so razdeljali važno železniško progo, ki pelje iz Pas de Calais v južno Nemčijo.

"V enem tednu so Francozi iztirili 27 vlakov," poroča "Gazette de Lausanne." "Več sto Nemcev je bilo ubitih, mnogo več pa ranjenih. Razbitih je bilo 86 lokomotiv in 300 naloženih tovornih železniških voz."

O PETEM VOJNEM POSOJILU

HIBBING, Minn. — To je glavno mesto železne rude sveta. Je ljudska topilnica, kakor tudi kovinska. To je kraj, kjer so se srečali ljudje s celotnega sveta in postali Amerikanci.

Tu so visoki, plavi možje in žene s Skandinavije. Njihovi sosedje so črnolasi možje in žene iz Italije, Yugoslavije, Grčije in drugih dežel. Može in žene 44 dežel živi v popolni harmoniji.

Njihovi mladeniči in mladenke so v vojni službi. Skoro ne obstoja družina, ki ne bi imela dva do osem otrok v vojni. Doma delajo ljudje trše, kot kdaj poprej, kopljejo rudo, za orožje, in kupujejo bonde, da bo orožje plačano. Vsi so vneti za peto vojno posojilo.

Nekateri poznajo vojno trgovsko. Marsikateri zastava na oknih ima zlato zvezdo. A to samo vzpodbuja ljudi k večjim naporom za prelom osiše.

Vzemite za primer družino G. in Ge. Giuseppe Rosati, katerih predniki so živeli v Italiji. Pred vojno so imeli tri si-
jajne mladenice. Vsi so šli v vojno. Oliver je zgubil življenje v Severni Afriki, ko je pomagal pri osvoboditvi dežele svojih prednikov, njegova dva brata nadaljujeta svojo borbo.

G. Rosati je bil rudar pri Oliver Iron Mining Co. Sedaj leži, a misel na dečke ga vpodbuja pri kupovanju bondev.

In G. in Ga. Alphonse Valentini v Chisholm, iz bližnjega središča, pa G. in Ga. Anthony Benelli, katerih družini sta poslali po osem sinov vsaka v borbo. Ti starši redno kupujejo bonde.

Ga. Frances Zbatnik je Hrvatica. Ona ima štiri sinove v vojni in z denarjem, ki ji ga poročila, kupuje bonde.

— O. W. I.

Šolski otroci kupijo za pol milijona znak in bondev

13 letni Donald Beck je bil zastopnik 30.000.000 šolskih otrok, ki so kupili do konca leta, to je do junija 1944 za 519 milijonov dolarjev bondev in znak. Donald je predal predsedniku Rooseveltu ploščo, na kateri je bilo to zapisano.

"To je res veliko za šolske otroke, da so prihranili več kot pol milijona za znak in bonde," je dejal predsednik Donald. "Zelo sem ponosen; vzel bom to darilo v svojo knjižnico v Hyde Park."

Del japonskega propelerja, ki je bil sestreljen od naših v Južnem Pacifiku, od kroglice zaznamovan, je bil uporabljen za ploščo. Sčističen in v okviru ima sledeči napis:

"Predsedniku Rooseveltu, Vrhovnemu poveljniku naših vojnih sil: Ameriški šolski otroci so ponosni, da morejo darovati 13.500 zrakoplovov; 44.700 jeepov; in drugih vojnih potrebščin vrednih 510.000.000 dolarjev skozi nakup War Bondev med šolskim letom, ki se konča junija 1944."

Donald, ki je priznal, da ima srce v blazah predno je ploščo predal, se ni niti malo zmotil ko je izvajal svoj skrbno pripravljen govor. On je sin Mrs. Harry Beck of McLean.

Orlemanski bo šel v Vatikan

Neko zelo zanesljivo poročilo iz Vatikana naznanja, da bo prihodnje dni prišel v Rim poljski župnik v Springfield, Mass. Rev. Stanislaw Orlemanski, da poroča papežu Piju glede svojega obiska v Moskvi in o svojem razgovoru z maršalom Stalinom.

Kot znano, je župnik Orlemanski na Stalinovo povabilo potoval v Moskvo, ne da bi prej prosil svojega škofa za dovoljenje. Vred tega je v katoliških krogih v Ameriki nastal velik hrup in njegov škof ga je suspendiral, toda Orlemanski se je škofa vdal, nakar mu je bilo sopro dovoljeno maševati in opravljati druge duhovniške posle.

Danes je Vatikan znan, da bi bil Rev. Orlemanski povabljen v Vatikan.

PARTIZANSKE ZVEZDE

Že nekajkrat je bilo objavljeno v "G. N." da so na tej in oni prireditvi prodajali partizanske zvezde, in vsakokrat, kadar jih je kdo prinesel na kako prireditev, so bile kaj hitro prodane. Na misel, da bi se razširile partizanske zvezde, je prišel Mr. Frank R. Vavpotič, ki je tega poklica, da take stvari dela. Prva, ki je prodajala zvezde, pa je bila moja hčerka Josephine.

Kot omenjeno, so bile take zvezde prodajane že na več slovenskih prireditvah v New Yorku in ves izkupiček nad izdelovalnimi stroški gre po želji in naravnost po zahtevi Mr. Vavpotiča za SANS.

V New Yorku je v tem oziru zelo veliko zanimanje in na vsaki prireditvi se prodajajo zvezde in s tem dobi SANS nekaj v svojo blagajno. Želeli bi bilo, da bi se tudi druge slovenske nasebine zavzele za to, da bi zvezde naročile in bi s tem prispevale v sklad SANS.

Ker sem vedel, da je to plemenita stvar, da se kar najbolj mogoče pomaga našim borecem Osvobodilne vojske, sem se zavzel, da tudi sam med svojimi znanci in prijatelji prodajam partizanske zvezde, pa ne sam, temveč priznati moram, da je moja hčerka Josephine največ zvezd prodala.

V naslednjem navajam imena onih, ki so zvezde kupili in zneske, ki so jih plačali:

Po \$5: — Mr. in Mrs. Sešek. Mr. in Mrs. F. Koblica.

Po \$2: — Mr. in Mrs. Sustar. — Po \$1.50: Valentina Dolar. — Po \$1: Martin Zelenc.

STROGE ZAKONSKE DOLOČBE V RUSIJI

Najvišji sovjetski je objavil stroge postavbe, čijih namen je utrditi družinsko življenje in po teh postavah je zelo težko dobiti ločitev zakonca, družine z mnogimi otroci pa bodo dobivale državno podporo.

Po novi postavi bo v Rusiji mnogo težje dobiti zakonsko ločitev kot v mnogih krajih v Združenih državah. Ko bo rojen enajsti otrok, bo družina dobila od države 5000 rubljev (\$950) in vsak mesec 300 rubljev, ali \$57.

Državno podporo prinese v družino tretji otrok, za katerega plača vlada 400 rubljev ali \$76; četrti otrok prinese \$247 in po \$15.20 na mesec in zatem vsak otrok razmeroma več.

Dosedaj sta se v Rusiji mogla zakonca ločiti v nekaj minutah, samo da sta se zgledala pri sodišču in izrazila željo, da se hočeta ločiti. Po novi postavi pa morata oba zakonca sodišču predložiti prošnjo in sodišče zaslišnje izpovedbe obeh strank ter skuša oba zakonca pobotati. Ako ju ni mogoče pobotati, je njuna prošnja izročena višjemu sodišču. Ako višje sodišče dovoli ločitev zakonca, je odločitev izročena registracijskemu uradu, kjer mora prosilec plačati \$95 do \$390 pristojbine.

POUČNE KNJIGE

Obrtno knjigovodstvo

238 strani. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti na stavbo, umetno in strojno ključavničarstvo ter telesovljudstvo.

Cena \$1.

Problemi sodobne filozofije

Spisal Dr. France Veber

Cena 50c

Pohorske poti

Spisal Janko Glaser

Cena 50c

Mlekarstvo

Spisal Anton Pevc, 5 slikam.

168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošno.

Cena 50c

Knjigarna

Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th St., New York 11

Z I V I
IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsen pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani

Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjžica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00

STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšna jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvečati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Seda je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov. Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano (1) knjigo (1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTABRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
In francoščine prestavil J. L.

(73)

Starček se je bil za hipec probudil iz svoje letargije. Njegov glas je bil močan in trd, ko je izpregovoril: "Če Jacques Mellier, ki ti je žali bog sorodnik, svoje srce, svoje zupanje daruje temu možu tukaj ter mu poverjuje tudi gospodarstvo, se to godi zaradi tega, ker je Pierre Rouvenat tega vreden! In njemu prepustim zaupanje in avtoriteto na vedno! Danes pa moram Pierre Rouvenatu vendar le nekaj očitati, namreč to, da te že davno prej ni vrgel iz hiše, kakor vržemo iz hiše slabega hlapca ali škodljivo žival! ... Ti pa nisi le slab hlapec, nego tudi malopridnik, strahopetec! Ker si po svojem očetu vedel za skrivnost, te je veselilo, da si to zani-mivo skrivnost razodel ubogemu otroku, le da si zadostil svoji podli maščevalnosti! Zadetni revno žensko v srce, zasramovati jo ob vsej njeni nesreči ter pasti se nad njeno bolestjo, — to je veselje za hudobno tvoje srce! ... In ti si se še drznil reči, da jo ljubiš. Lažnjivec! Pozna li kos blata, ki ga name-stu srca nosiš v prsih, kakor plemenito čuvstvo? Ne! Ti ne za-sluziš, črv! Pierre Rouvenat te je v mojem imenu odpustil! Bil sem tukaj, slišal sem vse! Nu, ker njega nočeš ubogati, po-navljam ti jaz njegov ukaz ter te spodim! Ali čuješ? Jaz te spodim! V eni uri moraš oditi!"

In kazoč mu vrata, dostavi Mellier še oblasteno: "Proč s teboj, proč! proč!"

Lepi Fran se zmuzne k vratom, še vedno hudobno se re-žeč.

Na pragu pa se obrne ter pogleda žugaje oba starca.

"Naposled sva se ga iznebila!" reče Rouvenat.

"Moral bi bil takoj poslušati tvoj svet ter ne jemati ma-lopridnika v službo," pristavi Mellier.

"Takrat ga nisem še tako poznal kakor danes. On ima oko hudiča!"

"Jaz sem zmerom pravil, da ne bo nič iz njega."

"A kaj si hoče pravzaprav?"

"To, kar njegov oče: tvoje premoženje."

"Kakor da bi bil že mrtev!" zamrmra posestnik.

"Ali ne utegneta priti izgnančca?" vzdihne Rouvenat.

"In Blanche?" nadaljuje potem. "Ali si jo videl?"

"Da, tolažil sem jo nekoliko. Ostalo morava narediti z združenimi močmi. Če se ji resnica mora povedati, Pierre ... Jaz se ne bom obotavljal ..."

Rouvenat se ustraši. "Ne, ne!" de. "Zdaj še ne! ... Ali ne pride dol?"

"Ne, želi ostati sama. Tudi bode obojevala v svoji sobi."

Ob deveti uri zapusti lep Fran pristavo senilonsko s popotno culico na hrbtu.

Ob neki sreča svojega očeta, ki se je klatil v bližini. Pove mu, kaj se mu je prigodilo.

Josip Parizel je bil tega nevoljen. "Ali ti nisem rekel, da bodi previden ter deklici ničesar ne pravi?"

"Kar se je zgodilo, se je zgodilo!" zamrmra sin.

"Da, pa ta tvoja neumnost naju bode lahko veliko stala."

"Bodeva videla!"

Parizel prime svojega sina za roko ter mu naglo pošepet-če na uho: "Ali si videl?"

"Kaj?"

"Senco, ki je lezla skozi grmovje?"

"Nisem ničesar videl. Ne verujem v strahove."

"Jaz bi pa prisegel, da se nisem motil."

"Kaj še! Kar si videl, bila je k večjemu trepetajoča to-polova senca!"

S fremicourtskega zvonika je ravno udarila ura devet, ko d-spe Mardoche na malo cerkvišče.

Leon ga je že čakal ter je stopil proti njemu. Starček ga prime za roko. "Ali me čakate že dolgo?" povpraša.

"Ne; pa želel bi že skoro izvedeti, zakaj ste me pozvali sem. Kaj ti počneva? Kam pojdeva?"

Stari Mardoche reče smehljaje se: "Le potrpite, mladi moj prijatelj! Ali ni lepo, v tako krasni noči šetati se? Dobri ljudje fremicourtski odhajajo se spat; v pol uri bodo spali liki marmotice. Po vsej vasi bodo le še mačke čuvale po stre-hah; zakaj kmotje se dosti ne brigaajo za hladnoto in za za-krasoto zvezdnate noči; njim je solnce ljubše, ki jim žge obra-ze. Zadovoljni so, da jim solnce le ogreva grudo ter da žito zori. Meni je pa ljubša luna — njena luč je zamolčljivejša. Le po-glejte, kako je lepa! Solnce mi je prebliščavo! Ponoči ne vi-dim svoje reve tako natančno, in če se mi da jokati, potem se prosto razjočem, ne da bi se bal, da me kdo vidi ali sliši! — V hiši tu pred nama je bilo ravnokar še okno odprto, in luč je gorela. Okno so zdaj zaprli, in luč ugaša. Na to sem čakal. Takol In zdaj, dragi mi prijatelj, spomnite se svoje matere ter izprašajte svoj spomin. Mislite si, da je decemberska noč, da silno mrzli ter da je nebo oblačno in tožno. Vaša mati za-pusti Sain Irma ter krene proti Fremicourtu. Vihar zvižga v drevesnih vrhah, sneg pada. Ona pride na to cerkvišče. Vi hodite ob njeni strani, ona vas vodi za roko, ali vas nosi v naročju ... Kam ti greš? Kam ti greste vi? ... Dejte, sledite mi!"

Nekaj minut sta molče stopala datje. Mardoche odpre o-mrežna vrata, ter oba stopita na majhen, ograjen prostor.

(Nadaljevanje sledi.)

ŠE NEKOLIKO O GRČIJI

Cairo, 6. julija. (ONA). — bo, EAM sodelovala z vlado. Svolos je predsednik politične-komiteja Narodne Osvobo-ditve.

1. Popravek izjav, ki jih je dal Papandreu v zadnjem ra-dijo govoru v katerem je trdil, da EAMovci vršijo teroristič-na dejanja.

2. Da ELIAS, vojaška sila EAM, obdrži sedanjo organi-zacijo in značaj pod povelj-stvom zedinjene vlade, in da se jim dovoli pridruženje k dru-gim Andarte — goriskim sku-pinam.

3. Da vlada prizna kot v lho-vnega poveljnika tistega, o ka-terem so govorili v Lebanon-skem sporazumu.

Če pa ta ostane v inozemstvu, tedaj naj bo ELAS častnik, vrhovni poveljnik Andartes.

4. Obsojeni grški mornarji morajo biti amnestirani.

5. Vlada naj bo sestavljena iz 15 ministrov; in pet ministr-stev notranje, ministrstvo za vzgojo, justica, agrikultura, de-lavstva in javna pomoč, in vice predsedništvo za vojno, bi šlo gorskim delegatom.

6. pogoj zahteva, da mora bi-ti sporazum dosežen takoj o de-lu vlade, ki bi naj bil takoj po-slan v svobodno Grčijo, nakar bi bilo obstoječe politične stran-ke in organizacije v Grčiji ta-ko razpuščene.

Poslanica, ki so jo dobili Bri-tanci, ostro kritizira Papan-dreou, ker ni obsodil varno-stne bataljone zaradi "odstra-nitve velikega dela morda in zaradi koncentracijskih tabo-rišč za tisoče anti-fašistov", in pa ker je prezel proporcional-no sodelovanje v kabinetu, o katerem so se sporazumeli.

BRADA — ZNAMENJE IZVIRNEGA GREHA

Neka študentka ameriškega vseučilišča je nekoč nastopi-la z nenavadno doktorsko di-sertacijo. Mlada ženska je z znanstvene plat izagrabila vprašanje: "Ali naj nosi mož brado?" in ga je raziskala tja do začetka začetka človeškega rodu. Začela je s prvimi možmi, ki ga je usoda postavila pred to vprašanje, z možem, ki mu Eva še ni mogla ničesar svetovati: z Adamom. Po sve-tem pismu in starih legendah ugotavlja mlada doktorica, da je bil naš praoče spočetka go-lobrad, zato se mu tudi ni bi-lo treba briti. Kaj drugega se si končno za rajске razmere ni-ti ne moremo misliti. Šele te-daj, ko je rajska sreča po prv-em grehu — tukaj je Eva že odločilno sodelovala — minila je Adamu pod nosom in po-čeljustih pognal prvi nežni puh. Tega seveda ne moremo sma-trati za neoporečno zgodovin-sko resnico, doktorska diserta-cija omenja stvar tako rekoč-ke kot anekdoto, kakor je sma-trati za anekdoto doktorikino naziranje, da so bili angeli ne-bradati. Šele tedaj, ko so po-stali "padli angeli" ali "hu-diči", so jim zrasle kocine. Če gledamo stare slike in risbe, se nam brada niti od daleč ne predstavlja kot znak možato-sti, temveč vse prej kot znak grešnosti.

Pozneje se je veljavilo dru-gačno naziranje. Očak Tertulijan je britje prepovedoval kot "brezbožen poskus, da bi iz-boljšali božja dela." Egipčani in Babilonci so bili pred 5000 le-ti golobradi, nasprotno pa so stari Asirci svoje brade častili nad vse. Mnogo časa so pora-bili, da so jih umetniško sple-tali in čuvali so jih s pisanimi vrečicami. To je za nekaj ve-marne dlake gotovo višek vse-nečimernosti.

Agamemnom in Karel Veliki sta slovela po svojih bradah. Na sprotno je bil Aleksander Ve-liki takšen sovraženik brad, da so si jih morali njegovi vojaki briti. Njegova zapoved pa gre tudi na račun tega, da so se danji vojskači v bojnih moža z možem ruvali in vlekli za bra-de, svojih vojakov pa Aleksan-der Veliki kot pameten mož, ni hotel izpostavljati takšnim ne-varnostim. Iz tega razloga so se menda tudi stari Grki in Ri-mljani odločili za nebradato modo. Vendar je po drugi strani res, da so bili v srednjem veku in novejšem času baš voj-skači pospeševalci brad. Meni-li so, da so videti z bradami boljdivji — kar je res — in so ho-teli sovražnika s to divjostjo že od daleč strašiti.

Zavoljo brade so ljudje na-povedali celo vojne in ena iz-med teh vojn je trajala nič manj nego — sto let.

Francoški kralj Ludovik VII. je bil tisti smeleč, ki je povzročil to nesrečo. Imel je dolgo, lepo brado, ki se mu pa nekega dne ni videla več tako lepa. Obril si jo je. Na nesrečo ni bil prej vprašal svojo ženo in ko je stopil golobrad pred njo, je napravil nanjo kaj sme-šen vtis, ozmerjala ga je za "magca" in se je dala od njega takoj ločiti. Nekoliko tednov pozneje se je poročila z angle-škim kraljem Henrikom II., ki je imel zajetno brado in ji je obljubil, da je ne bo nikoli snel.

Za zahvalo je prejel po svoji ženi nekoliko kosov zapadne Francije v dar. To obritemu kralju Ludoviku ni bilo po volji in nastala je vojna, ki se je vle-kla sto let in ki jo je sprožilo torej prav za prav vprašanje brade. Odgovornost za to raz-lago o vzrokih stoletne vojne prepustamo seveda simpatični Američanki in s tem končujemo to poglavje o bradah, ki nam dela možkim, kakor ženskam, že itak dovolj skrbi.

PRVA BELA ŽENSKA NA OTOKU EMIRU

Second Lieutenant Helena T. Blić, ameriška Jugoslovanka, ki je prišla v to deželo pred 14 in pol leti, in katere starši žive na 195 Tenth Ave, New York City, je prva bela žena, ki je stopila na otok Emir v Južnem Pacifiku, potem, ko so ga za-vzeli ameriški marini. Na njem so sedaj ustanovili baze za bombardirje.

Miss Blić je sedaj stara 23 let, po poklicu bolničarka za South Pacific Combat Air Force. Kot bolničarka je gra-duirala v Lenox Hill bolnici v New Yorku koncem leta 42 in stopila v armado 13. marca. V izvrševanju svojega poklica je letela do sedaj preko 13 tisoč milj nad južno-pacifiškimi voj-ninimi conami.

Ima dva brata, enega v ame-riški vojni, drugega pa v tr-govski mornarici. Na svojih značnih potovanjih je srečala enega brata na otoku Mumda, drugega na Guadalcanalu. Na svojih nešteti misijah je ne-govala preko 300 bolnikov in ranjencev vseh narodnosti, včevši dva domačina Fiji oto-kov. Ker ni samo dobra bolni-čarka, temveč tudi simpatična in lepa, so jo bolniki, ki jih je Helena negovala, obdarovali z nešteti "souvenirji", med katerimi je tudi značka, ki jo je odtrgal ameriški vojak z uni-forme japonskega narednika.

Ameriški časopis isci so prine-sli zanimive članke o naši Jel-ki, kakor tudi njeno sliko, sne-to na otoku Emir. Tudi mi ji čestitamo na uspehih v daljnih straneh sveta in se z njenimi starši vred radujemo prizna-nja, ki ga je bila deležna od na-ših vojaških oblasti skozi ame-riški tisk.

— Zojsa.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskar-ske potreščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopokiljanje lista, lahko gredo upravnistvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-prej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakaj-te na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebne stroške?

Samo nekaj teh knjig je na razpolago!

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO ... SADIJERSTVO ...
POLJEDELSTVO

The Garden Encyclopedia

Cena knjige:

\$3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani — 750 slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE stvari novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLO-PEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, raz-loženo, uporabno.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Združeni narodi potre-bujejo ves odvisni ži-vež, ki ga je mogoče pri-delati v Ameriki ... Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mo-goče letos obdelati VICTORY VRT
Pripravite se za to de-lo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI! 10.000 člankov vam podrobno poja-sni vse o vrtarstvu, o saditvi in sejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejša pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje div-jih rastlin, nove acustavne cvetlice — Abecedno kazalo vam pove takaj, kar želite. Prirejeno za vsako posebej v Združenih državah, za vsako sezono in v vsako sezono.

To knjigo je uredil E. L. D. SEY-MOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtarstvu, ki ga cenijo vrtnarji iz-vedeni.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače hišali

Spisal Damir Feigel

2 Kreutzerjeva sonata

Spisal L. N. Tolstoj

3 Andrej Ternove

Spisal Ivan Albrecht

6 Preganjanje indijanskih misijonarjev

Spisal Josip Spillman

8 Pravljice

Zapisal H. Majar

10 Dedek je pravil

Spisal Julij Slapčak

12 Podprije vpadi

Frank Baron Trenk

Po rasnih virih zapisal Gjuro Pandurić

13 Pariški slatar

Poslovenil Silvester K.

14 Pravljice in pripovedke za mladino

Spisal Silvester Košutnik

15 Suneški invalid

Spisal Silvester Košutnik

17 Vojnimir ali poganstvo in krst

Spisal Josip Ogrinec

18 Mladim srcem

Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Meško

19 Študent naj bo

Spisal Fr. S. Finžgar

22 Balade in romance

Spisal A. Aškero

23 Zbrani spisi za mladino

Spisal Engelbert Gangl

24 Andersonove pripovedke za mladino

Priredila Utra

25 Duhovni boj

(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli

26 Denar

Dr. Karl Engle — Poslovenil Dr. Albin Ogrič

35 Praški Judek

Spillmannova povest — Pre-vel Josip Vole

IGRE

28 Magda

(Igra) — Alojzij Remec

29 Peterčkove poslednje sanje

(Igra) — Pavel Golin

30 Potopljeni zvon

(Igra) — Gerhart Hauptmann

31 Revizor

(Igra) — Nikolaj Vasiljevič

32 Spodobni ljudje

(Igra) — L. Lipovec

33 Črne maske

(Igra) — L. Andrejev

34 Antingone

(Igra) — Poslovenil C. Golar

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

36 Sveti Just

(Igra) — Spisal dr. F. Petronio

38 Tončkove sanje na Miklav-jev večer

(Igra) — J. Erbeničnik F. Roje

Ker je saloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo ome-niti več šbirk, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.